

Lublin, 25.03.2011

Sprawozdanie ze szkolenia

W ostatni piątek marca odbyło się kolejne spotkanie Oddziału Lubelskiego PTL, omówiono sprawy bieżące, podsumowano kolejny rok pracy naszego oddziału oraz zaproszono logopedów na Walny Zjazd PTL połączony z konferencją naukową pod hasłem „Dwieście lat logopedii w Polsce”. Odbędzie się on w Lublinie, w dniach 10 -11.06.2011 i zakończy uroczystym koncertem.

Nasze spotkanie to głównie szkolenie zaproponowane przez lic. logopedów – audiologów Beatę Ciesielską i Kamilę Dębińską z zakresu: **Diagnostyka audiologiczna i metody leczenia zaburzeń słuchu.**

Panie na początku przedstawiły plan wystąpienia w założeniach którego miały omówić po pierwsze – Uszkodzenia słuchu i ich kryteria podziału ze względu miejsce, czas wystąpienia i stopień ubytku (lekki, umiarkowany, znaczny i głęboki). Po drugie metody badania słuchu (obiektywne i subiektywne oraz badania akumetryczne, jako pomoc przy postawieniu wstępnej diagnozy logopedycznej) i diagnozowanie uszkodzeń. Trzecim etapem referatu miało być omówienie rodzajów zaburzeń słuchu - przyczyny i objawy, analiza audiogramów, a czwartym Centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego, wybrane choroby narządu słuchu i metody leczenia. Podczas referowania studentki rozwijały na zmianę poszczególne części planu wystąpienia.

Poniżej i pokrótce przybliżę przebieg szkolenia:

Na wstępie rozdano uczestnikom spotkania materiały zawierające dokładny opis budowy ucha oraz fizjologii słyszenia, następnie omawiane zostały poszczególne zagadnienia w kolejności zgodnej z przedstawionym na początku planem wystąpienia.

Uszkodzenia słuchu zostały podzielone na podstawie następujących kryteriów: ze względu na czas wystąpienia (prelingwalne, perilingwalne, postlingwalne), etiologię (wrodzone, nabyte), miejsce uszkodzenia (przewodzeniowe, odbiorcze, mieszane, centralne, także jednostronne lub obustronne). Wyróżniamy także lekki (21-40 dB), umiarkowany (41-70 dB), znaczny (71-90 dB) i głęboki (powyżej 90 dB) stopień ubytku słuchu- na podstawie średniego ubytku słuchu u danej osoby podawanego w dB.

Szeroko omówione zostały metody badania słuchu, zarówno subiektywne (wymagające czynnej współpracy ze strony pacjenta), jak i obiektywne (umożliwiają ocenę wielkości i rodzaju zaburzeń słuchu bez aktywnej współpracy ze strony badanego).

Wśród badań subiektywnych wyróżniono: audiometrię tonalną progową, audiometrię nadprogową, audiometrię wysokoczęstotliwościową, audiometrię słowną oraz audiometrię behawioralną (płodową, zabawową, obserwacyjną, wzmocnioną bodźcem wzrokowym).

Dokładnie omówiono także należące do badań subiektywnych badania akumetryczne i próby stroikowe.

Badania akumetryczne, inaczej badania szeptem, to swego rodzaju wstęp do audiometrii tonalnej. Mają one przygotować pacjenta do właściwych badań sprawdzających stan przewodnictwa powietrznego.

Uczestnikom szkolenia rozdane zostały pomoce przydatne w samodzielnym przeprowadzeniu takich badań koniecznych przy postawieniu wstępnej diagnozy logopedycznej: Test poleceniowy „pokaż co słyszysz” dla dzieci w wieku 3-4 lat wg Borkowskiej, Urbańskiej wraz z obrazkami oraz test poleceniowy „powtórz co słyszysz” dla dzieci w wieku 5-7 lat wg Batogowej, Urbańskiej. Do testów dołączono zainteresowanym dokładną instrukcję przeprowadzenia badania akumetrycznego.

Omówienie prób stroikowych, wykonywanych przed właściwym badaniem audiometrycznym dla oceny prawdopodobieństwa jego wyników, połączono z prezentacją narzędzia wykorzystywanego w tym badaniu – stroika laryngologicznego. Dokładnie omówiono poszczególne próby: Webera, Schwabacha i Rinnego.

W badaniach obiektywnych wyróżniono z kolei audiometrię impedancyjną (do której zalicza się następujące badania: tympanometrię i badanie odruchu mięśnia strzemiączkowego), otoemisje akustyczne wywołane i spontaniczne oraz audiometrię elektrofizjologiczną (skupiono się tu na omówieniu słuchowych potencjałów wywołanych z pnia mózgu – ABR).

Każda z tych metod umożliwia obiektywną, nieinwazyjną i zarazem specyficzną ocenę funkcji określonego odcinka układu słuchowego. Audiometria impedancyjna umożliwia ocenę ucha środkowego, otoemisja akustyczna ocenę stanu ślimaka, natomiast słuchowe potencjały wywołane ocenę czynności bioelektrycznej układu słuchowego, począwszy od ślimaka, poprzez pień mózgu i ośrodki podkorowe, aż do kory mózgowej włącznie.

W dalszej części przedstawione zostały rodzaje zaburzeń słuchu i metody ich leczenia:

W przypadku ubytków **typu odbiorczego** (czuciowego, zmysłowo-nerwowego) proces chorobowy toczy się w uchu wewnętrznym i nerwie słuchowym. W zależności od rodzaju schorzenia leczenie może polegać na aparatowaniu narządu słuchu, leczeniu farmakologicznym, w rzadszych przypadkach leczeniu operacyjnym.

Za ubytek słuchu **typu przewodzeniowego** odpowiedzialna jest choroba ucha zewnętrznego lub środkowego- zaburzone jest mechaniczne przewodzenie bodźca dźwiękowego w przewodzie słuchowym, przez błonę bębenkową lub łańcuszek kosteczek słuchowych. Najczęstszą metodą leczenia schorzeń jest leczenie farmakologiczne, a stosunkowo rzadko wymagany jest zabieg operacyjny. Ubytek słuchu typu czuciowego, w którym obecna jest komponenta przewodzeniowa zwany jest ubytkiem słuchu **typu mieszanego**.

Szerzej omówiono specyficzny przypadek zaburzeń słuchu jakim są **centralne**

zaburzenia przetwarzania słuchowego- niemożność pełnego wykorzystania słyszanego sygnału akustycznego przy prawidłowym jego odbiorze w strukturach obwodowych. Objawy centralnych zaburzeń przetwarzania słuchowego, to: zaburzenia rozumienia mowy, szczególnie w obecności hałasu; nadpobudliwość psychoruchowa (ADHD); trudności w wypełnianiu poleceń, szczególnie podawanych werbalnie; złe wyniki w nauce przy prawidłowym poziomie inteligencji, mierzonym testami niewerbalnymi; zaburzenia lokalizacji dźwięku.

Przedstawiono również ogólne zalecenia dotyczące terapii dzieci z takimi zaburzeniami.

Metody leczenia zaburzeń słuchu:

- aparaty słuchowe wewnątrzuszne i zewnątrzuszne
- systemy fm
- implanty słuchowe: ucha zewnętrznego- sztuczna małżowina; ucha środkowego- protezki, Vibrant Soundbridge, BAHA; ucha wewnętrznego- implanty ślimakowe; pnia mózgu- implanty pniowe

Na zakończenie przedstawiono kilka nowatorskich rozwiązań w dziedzinie leczenia zaburzeń słuchu:

- aparaty słuchowe wbudowane w biżuterię- kolczyki;
- bezkontaktowy aparat słuchowy dla niemowląt;
- terapia genowa i embrionalna;
- telefitting

Studentki podziękowały za wysłuchanie referatu. Pani Ewa Opieka – Przewodnicząca PTL Oddziału Lubelskiego wręczyła paniom prowadzącym dyplomy z podziękowaniami za rzetelne przygotowanie i wysoki poziom prowadzenia szkolenia.

Szkolenia jak zawsze odbyło się w miłej i ciepłej atmosferze przy symbolicznej kawie.

Protokołowała: mgr Katarzyna Jędrusiak - logopeda